

delta
werkt!

Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave	pagina
Voorwoord: Een jaar met twee gezichten	4
Missie en visie	5
Resultaat 2016	5
Bestuurlijke ontwikkelingen	5
 JAARSTUKKEN	
Jaarverslag	
1. Programmaverantwoording	
Algemeen	6
Sociaal beleid	6
Financieel beleid	11
2. Paragrafen	
Weerstandsvermogen	14
Onderhoud kapitaalgoederen	15
Financiering	15
Bedrijfsvoering	16
Verbonden partijen	18
 Jaarrekening	
3. Jaarrekening	
Balans per 31 december 2016	20
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2016	22
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
Toelichting op de balans per 31 december 2016	26
Toelichting op de het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2016	32
4. WSW verantwoording bij de jaarrekening 2016	36
 Overige gegevens	
5. Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	37
Bestemming van het gerealiseerd resultaat over 2016	38
Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2016	38
 BIJLAGEN	
Bijlage 1 Verdeling bestuurskosten	39
Bijlage 2 Lijst met afkortingen	39
Bijlage 3 Jaarverslag Deltaraad	40

Een jaar met twee gezichten

Delta heeft een bijzonder jaar achter de rug. Gedurende 2016 werd langzaam maar zeker duidelijk dat de intensieve samenwerking met Het Plein niet zou leiden tot de voorgenomen integratie. Op 7 september werd door de vijf gemeenten unaniem besloten om alle activiteiten hiertoe stop te zetten. De wijze waarop de gezamenlijke visie op de toekomst concreet zou moeten worden uitgewerkt, leverde onoverbrugbare verschillen op. Dit bestuursbesluit betekende voor begeleiding en ondersteuning een ommezwaai qua focus op de toekomst. Vanaf september stond de ontvlechting centraal die overigens in goed onderling overleg met de collega's van Het Plein werd afgewikkeld. In fysieke zin leidde dit tot aanpassingen. Als vanouds werden begeleiding en ondersteuning wederom gepositioneerd aan de Handelskade waar de productiewerkzaamheden al die tijd hun doorgang vonden door sw-collega's met begeleiding. Onze hoofdtaak, het werkgeverschap voor ± 900 werknemers waarbij het onderhouden van een breed werkgeversnetwerk en het streven naar een substantiële omzet uit de markt essentieel zijn, bleef onverkort van kracht. We hebben dit jaar vele doelstellingen gehaald. En dat alles mede op basis van de inspanningen en werkzaamheden die door sw-collega's werden verricht in tal van bedrijven en aan de Handelskade. Het jaar dat achter ons ligt, heeft ons veel geleerd. Van onze betrokkenheid op werknemers en werkgevers, maar bovenal maakten we kennis met een grote mate van lenigheid waarover we beschikken. Het mag best een keer gezegd worden dat de gebundelde expertise waarover Delta beschikt meer dan eens wordt onderschat. Of het nu gaat om de gedegen administratieve organisatie die daartoe nodig is, de brede hr-dienstverlening, het onderhouden van een netwerk van werkgevers en het ondersteunen en ontwikkelen van werknemers of de samenwerking met het onderwijs. Dat verdient een compliment aan alle medewerkers die het afgelopen jaar voor Delta actief waren. Maar we zouden er nog véél meer burgers van kunnen laten profiteren. Van schoolverlaters uit het Praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs tot andere potentiële werknemers die nét dat speciale zetje in de rug nodig hebben om de stap richting werk te kunnen maken. Er staat een gedegen organisatie, efficiënt vormgegeven en stevig maatschappelijk verankerd. Daar mogen we trots op zijn en dat stemt optimistisch ook al is de stip aan de horizon bij het verschijnen van dit jaarverslag nog niet zichtbaar.

Louis Verlaan
Waarnemend algemeen directeur

Missie en visie

Delta is voor de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen de uitvoeringsorganisatie voor de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). Laatstgenoemde wet is per 1 januari 2015 onderdeel geworden van de Participatiewet. De veranderende wetgeving heeft gevolgen voor Delta. Delta heeft daar de afgelopen jaren al op ingespeeld. Delta heeft haar missie en visie op de veranderingen in het sociaal domein aangepast. Onze missie en visie kan worden samengevat als 'zo regulier mogelijk, aangepast waar nodig'. Delta is omgevormd tot een begeleidings- en netwerkorganisatie met samenwerkingsverbanden in zowel het publieke als het private domein. Kennis en kwaliteiten van het huidige bedrijf worden ingezet in de bredere omvorming van de sociale zekerheid en de Participatiewet in het bijzonder.

Resultaat 2016

Het bedrijfsresultaat ligt in lijn met de begroting. Het overzicht van baten en lasten over het jaar 2016 laat desondanks een negatief resultaat van € 1.201.000 onder aan de streep zien. Dit is verlies groter dan het begrote verlies van € 911.000, hetgeen volledig te verklaren is uit een subsidieresultaat dat slechter uitvalt dan begroot. Het tegenvallende subsidieresultaat werd nog enigszins gecompenseerd door een vrijval uit de bestemmingsreserve van € 174.000 die niet in de begroting 2016 was meegenomen. Voor een meer gedetailleerd overzicht van het resultaat 2016 wordt hier verwezen naar de jaarrekening 2016 en paragraaf 1.3 Financieel beleid. Het negatieve resultaat over 2016 wordt niet bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht maar gedekt uit de algemene reserve.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Met de gemeenten hebben wij in 2009 een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin is vastgelegd dat wij in de jaren 2011 tot en met 2015 de integrale uitvoering van de Wsw voor de gemeenten verzorgen. In 2016 is deze overeenkomst stilzwijgend verlengd. Jaarlijks maken we met de gemeenten beleidsmatige afspraken over de uitvoering van de Wsw, de arbeidsparticipatie van gemeentelijke doelgroepen en de werkopdrachten die per gemeente worden vastgelegd in een product-prestatieovereenkomst.

Samenstelling van het bestuur

De samenstelling van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur per 31 december 2016 is:

namens de gemeente	wethouder	functie
▪ Bronckhorst	dhr. P.H.M. Seesing	voorzitter
▪ Brummen	dhr. J.B. Paauw	secretaris
▪ Lochem	dhr. A.J. Kottelenberg	lid, plv. secretaris
▪ Voorst	dhr. W.I.J.M. Vrijhoef	lid
▪ Zutphen	Mw. A. de Jonge	lid, plv. voorzitter

Het algemeen bestuur wordt in 2017 uitgebreid zodat wordt voldaan aan de eisen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen.

1. Programmaverantwoording

Algemeen

Dit jaarverslag is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Delta voert de Wet sociale werkvoorziening uit voor haar vijf gemeenten. Deze taak maakt onderdeel uit van het sociaal domein en wordt door de gemeenten meegenomen onder IV3 functie 611 Sociale Werkvoorziening.

Met de gemeenten is afgesproken dat in 2016 alle door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van de Wsw worden overgemaakt aan Delta. Met ingang van 2015 maken deze middelen onderdeel uit van de integratie uitkering sociaal domein (IUSD).

We hebben, als de uitvoerder van de Wsw voor de gemeente Bronckhorst, het Sw-bedrijf Laborijn (was Wedeo) in Doetinchem aangewezen als uitvoerder van de Wsw in de voormalige gemeenten Hummelo & Keppel en Zelhem. Voor Sw-medewerkers die in onze gemeenten wonen maar werkzaam zijn bij Laborijn of bij een ander Sw-bedrijf betalen wij de volledige subsidie door aan dat bedrijf.

Sociaal beleid

Formatie Wsw

Delta voert de Wsw uit voor haar gemeenten. Met ingang van 2015 maakt de Wsw onderdeel uit van de Participatiewet. Er is er geen instroom meer in de Wsw. Het aantal Sw dienstverbanden krimpt in de loop der jaren door natuurlijk verloop.

In 2016 is een nieuwe CAO voor de sociale werkvoorziening vastgesteld voor de jaren 2015 tot en met 2018. De sociale partners hebben afgesproken dat de lonen van de Wsw worden verhoogd met de stijging van het percentage van het wettelijk minimumloon. Per 1 juli 2016 zijn de Wsw lonen met 0,83% verhoogd.

Overzicht aantal Sw-geïndiceerden met een dienstverband (o.b.v. subsidiegemeente)

In 2016 is de subsidiegemeente de woongemeente op 31 december 2015.

	Delta	Andere Sw bedrijven	Totaal 31-12-2016	Delta	Andere Sw bedrijven	Totaal 01-01-2016
Bronckhorst	109	84	193	120	92	212
Brummen	83	9	92	89	9	97
Lochem	119	7	126	125	6	131
Voorst	73	18	91	80	16	96
Zutphen	477	9	486	486	10	496
Totaal onze gemeenten	861	127	988	899	133	1.032
Overige gemeenten	30	0	30	24	0	24
Totaal	891	127	1.018	923	133	1.056

De Wsw formatie bij Delta is in 2016 gekrompen met 38 personen van 899 personen op 1 januari 2016 naar 861 personen op 31 december 2016 (in 2015: 62 personen). Er zijn diverse

redenen waardoor werknemers uit dienst gaan, zoals pensioen, overlijden, overplaatsing naar een ander Sw-bedrijf etc.

De uitstroom is veel lager dan in voorgaande jaren omdat er geen tijdelijke dienstverbanden meer zijn.

Uit 2016 betalen we voor 127 personen de Sw-subsidie door aan andere Sw-bedrijven. De grootste groep betreft Sw-geïndiceerden uit gemeente Bronckhorst die conform het aanwijzingsbesluit uit 2005 (*vanwege de gemeentelijke herindeling*) bij Laborijn zijn geplaatst. In 2016 is deze groep gekrompen van 82 naar 75 personen.

De financiering van de Wsw is met de komst van de Participatiewet gewijzigd. Er is niet langer sprake van een specifieke uitkering met een daaraan verbonden taakstelling. De middelen voor de uitvoering van de Wsw maken nu onderdeel uit van het participatiebudget. De wsw middelen per gemeente worden door het rijk berekend op basis van het gerealiseerde aantal arbeidsjaren (aj) in jaar t-1, rekening houdende met een statistisch bepaalde uitstroombestand. Er wordt niet meer afgerekend op basis van het gerealiseerde aantal aj. De risico's verbonden aan deze systematiek liggen bij de gemeente. Indien de werkelijke uitstroom lager is dan de statistisch bepaalde uitstroom, zijn de loonkosten van de niet-gesubsidieerde formatie voor rekening van de gemeenten. Daar staat tegenover dat het rijk geen subsidie terugvordert wanneer de uitstroom hoger is dan de statistiek.

Overzicht realisatie per gemeente in 2016 uitgedrukt in aj

	Bronckhorst	Brummen	Lochem	Voorst	Zutphen	Andere gemeenten	Totaal
- door Delta	97	74	105	66	413	28	783
- door Laborijn (aanwijzingsbesluit)	63	-	-	-	-	-	63
- door andere Sw-bedrijven	8	9	6	16	8	-	47
Totaal gerealiseerd in 2016	168	83	111	82	421	28	893
Totaal gerealiseerd in 2015	186	88	119	91	440	25	949
Totaal gerealiseerd in 2014	199	90	122	94	468	20	993

In overeenstemming met de vastgelegde afspraken in de product-prestatieovereenkomsten met onze gemeenten, voeren we een beleid om de Sw-geïndiceerde een passende arbeidsplaats, bij voorkeur in een zo regulier mogelijke omgeving, te laten innemen. Hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal personen dat bij of via Delta is geplaatst in een beschutte werkvorm of bij een externe werkgever. Delta heeft geen invloed op het plaatsingsbeleid bij andere Sw-bedrijven waar personen uit onze gemeenten geplaatst zijn. Daarom nemen wij deze personen niet mee in het overzicht extern geplaatsten.

Onder extern geplaatst wordt verstaan alle personen die op basis van loonwaarde zijn geplaatst bij een externe partij. Dit kan zijn in de vorm van een Begeleid werken arbeidsovereenkomst, een individuele detachering of een groepsdetachering. Alle personen die hun werkzaamheden uitvoeren onder directe verantwoordelijkheid van Delta of extern zijn geplaatst maar niet tegen loonwaarde, zijn onder de kolom beschut meegenomen. Binnen beschut werk, werken

werknemers mét loonwaarde én werknemers waar geen sprake is van loonwaarde en aansluiting bij lokale arbeidsactiviteiten wordt gezocht.

Overzicht werkvorm

Onderstaand overzicht is uitgedrukt in personen op basis van actuele woongemeente, dat wil zeggen de woongemeente van betreffende personen op 31 december van het betreffende jaar.

	Beschut 31-12-2016	Extern 31-12-2016	Totaal Delta 31-12-2016	Beschut 31-12-2015	Extern 31-12-2015	Totaal Delta 31-12-2015
Bronckhorst	31	78	109	32	84	116
Brummen	21	62	83	22	64	86
Lochem	39	80	119	42	82	124
Voorst	19	54	73	18	61	79
Zutphen	196	281	477	200	286	486
Totaal onze gemeenten	306	556	861	314	577	891
Overige gemeenten	7	22	30	8	24	32
Totaal	313	578	891	322	601	923
Uitgedrukt als percentage	35%	65%	100%	35%	65%	100%

Formatie ambtelijk personeel

Onder ambtelijk personeel wordt in dit jaarverslag verstaan het personeel dat de CAR/UWO volgt. Nieuw personeel krijgt een arbeidsovereenkomst bij Deltalent B.V., een dochteronderneming met contracten naar Burgerlijk Recht met een arbeidsvoorwaardenregeling die op hoofdlijnen de CAR/UWO volgt.

De CAO Ambtelijk (CAR UWO) heeft een looptijd van 1-1-2016 tot 1-5-2017. Per 1 januari 2016 zijn alle schaalbedragen met 3% verhoogd.

Overzicht ambtelijk personeel

	2016	2015
Aantal personen in dienst op 1 januari	59	62
Bij: aantal personen in dienst genomen	6	6
Af: aantal personen uit dienst gegaan	6	9
Aantal personen in dienst op 31 december	59	59

	2016	2015
Aantal fte in dienst bij Delta op 31 december	19,3	21,0
Aantal fte in dienst bij Deltalent op 31 december	35,0	34,3
Totaal aantal fte in dienst op 31 december	54,3	55,3

Als gevolg van het zo regulier mogelijk plaatsen van Sw-medewerkers zijn de eigen activiteiten flink gekrompen en is ook de formatie ambtelijk personeel de afgelopen jaren sterk gekrompen. (Ter informatie: over de periode 2011 – 2016 van 91 personen in 2011 naar 59 in 2016).

Deze krimp kan niet volledig opgevangen worden door natuurlijk verloop, waardoor een aantal functies boventallig is verklaard. Boventallig personeel wordt in overeenstemming met de kaders in het sociaal statuut voor ambtelijk personeel (incl. Deltalent) ondersteund bij het vinden van een andere werkkring. Van het ambtelijk personeel dat ultimo 2016 op de loonlijst staat zijn twee medewerkers boventallig verklaard en is op twee personen de bovenwettelijke werkloosheidsuitkering van toepassing.

Er is geen formatiestop afgekondigd. Omdat de organisatie van de toekomst kwalitatief hoogwaardige diensten wil verlenen worden vacatures alleen bij aantoonbare geschiktheid door interne kandidaten ingevuld. Indien er geen geschikte interne kandidaten beschikbaar zijn wordt de vacature extern ingevuld.

Arbeidsomstandigheden & Milieu

Het arbobeleid richt zich op het continue verbeteren van arbeidsomstandigheden (veiligheid, gezondheid en welzijn) en het voorkomen van persoonlijk letsel, ongevallen en ziekte, schade aan het milieu, het materieel en aan derden. We hebben een zorgplicht voor alle medewerkers. We werken nauw samen met een arbodienst. De bedrijfsarts en de bedrijfsverpleegkundige werken op detacheringbasis.

De resultaten uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek, dat in het vierde kwartaal van het jaar 2015 heeft plaatsgevonden, zijn in februari 2016 gepresenteerd aan de medewerkers, OR, kader en bestuur. Uit het onderzoek blijkt dat onze medewerkers tevreden zijn in hun werksituatie. De verbeterpunten die zijn gesignaleerd zijn in 2016 opgepakt en uitgewerkt.

Door het houden van werkplekinspecties, toolboxmeetings, veiligheidsaudits, worden veilige werkomstandigheden gewaarborgd. Dit gebeurt ook bij werkgevers waar sw-medewerkers op detacheringbasis werken. Dit blijkt ook uit het feit dat er veelal alleen (ongeval)meldingen zijn gedaan met een licht en incidenteel karakter. Er waren in 2016 geen ongevallen die een melding aan de Arbeidsinspectie noodzakelijk maakten. Tijdens de audits is er naast veiligheid veel aandacht voor werkgerelateerde gezondheidsaspecten, zoals werkdruk en agressie, maar ook voor welzijnsaspecten zoals een gezonde werkomgeving en leefstijl van de werknemers. Delta besteedt veel zorg aan de naleving van de milieuvoorschriften. Daarop wordt periodiek gecontroleerd door de gemeente Zutphen en het Waterschap Rijn en IJssel. Alles is volgens de regels verlopen. De veranderingen van ruimtegebruik in het kader van het activiteitenbesluit zijn allemaal gemeld en in orde bevonden.

Opleidingen

In aansluiting op onze doelstelling medewerkers te willen ontwikkelen en hun inzetbaarheid te vergroten is er in 2016 voor € 60.000 geïnvesteerd in opleidingen (in 2015: € 53.000). Voor stafmedewerkers en leidinggevendenden zijn diverse opleidingen georganiseerd ten aanzien van deskundigheidsbevordering en het op peil houden van kennis. In het kader van ontwikkeling ten aanzien van laaggeletterdheid bieden we in samenwerking met het Praktijkonderwijs / ROC en bibliotheken specifieke taal - of rekenondersteuning aan. De Deltaraad maakt gebruik van maatwerk cursussen, trainingen en workshops om haar kennis op peil te brengen of te houden.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim wsw is in 2016 afgenomen ten opzichte van het jaar er voor. Een hoog ziekteverzuim heeft financiële consequenties voor de detacheringsofbrengsten. Langdurig ziekteverzuim komt voor rekening van Delta en leidt tot creditering op gefactureerde

detacheringsvergoedingen. Het management van Delta Extern heeft acties uitgezet om het ziekteverzuim te verminderen. Er is een consultant vrijgemaakt en ingezet om als coördinator ziekteverzuimpreventie op te treden. De coördinator treedt in overleg met werknemer, werkgever en consultant om te achterhalen in hoeverre ziekteverzuim een fysieke oorzaak heeft waardoor de bestaande werkplek niet langer geschikt is voor betrokkene. Daar waar mogelijk en noodzakelijk wordt een andere werkplek gezocht waar de werknemer kan re-integreren. Er is ook aandacht voor personen die zich veelvuldig ziekmelden in een jaar. Ook daar wordt bekeken wat de oorzaken zijn en of eventuele belemmeringen op de werkplek aangepakt kunnen worden. De inzet van de verzuimcoördinator is een aanvulling op de diensten van de bedrijfsarts en de bedrijfsverpleegkundige.

Het ziekteverzuim onder ambtelijk personeel is toegenomen in 2016. Dit is te verklaren uit een aantal langdurig zieken.

Overzicht ziekteverzuim

	2016	2015
Wsw Beschut		
• Kort (tot 7 dagen)	1,6%	1,7%
• Midden (tot 42 dagen)	3,3%	3,7%
• Lang (tot 1 jaar)	8,9%	7,1%
• Langer dan 1 jaar	1,5%	3,0%
Totaal	15,3%	15,5%
Wsw Extern		
• Kort (tot 7 dagen)	1,3%	1,2%
• Midden (tot 42 dagen)	2,0%	2,1%
• Lang (tot 1 jaar)	6,6%	7,9%
• Langer dan 1 jaar	2,0%	2,1%
Totaal	11,9%	13,3%
Ambtelijk personeel (incl. Deltalent)		
• Kort (tot 7 dagen)	0,7%	0,8%
• Midden (tot 42 dagen)	0,8%	0,5%
• Lang (tot 1 jaar)	3,8%	3,3%
• Langer dan 1 jaar	0,0%	0,0%
Totaal	5,3%	4,6%

Regeling ongewenste omgangsvormen

In het jaar 2016 zijn de twee vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen benaderd door in totaal 12 personen. Geen enkele klacht is formeel voorgelegd aan de klachtencommissie ongewenste omgangsvormen.

Commissies

We kennen twee commissies die de directie en het bestuur ondersteunen en adviseren. De Bezwaar- en geschillencommissie behandelt bezwaarschriften in het kader van de Awb, geschillen die voortvloeien uit de arbeidsverhouding tussen werkgever en Wsw-werknemer en klachten zoals bedoeld in artikel 9 Awb. De commissie heeft in 2016 één geschil behandeld,

welke deels gegrond en deels ongegrond is verklaard. Het bevoegd gezag heeft overeenkomstig het advies van de commissie besloten.

Het doel van de commissie voor Georganiseerd Overleg is overleg te laten plaatsvinden tussen het bestuur van Delta en de verenigingen van overheidspersoneel, aangaande aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtspositie van ambtenaren in dienst bij Delta. In 2016 is de commissie drie keer bijeen geweest, waarvan twee keer informeel. Er is vooral gesproken over de integratie van Delta en Het Plein en het stopzetten ervan later in het jaar. Ook is gesproken over de toekomst van GR Delta. Het GO heeft ingestemd met vier voorstellen van Delta naar aanleiding van de invoering van een nieuw hoofdstuk 3 in de CAR/UWO. Hierdoor vervallen lokale regelingen.

Financieel beleid

Het jaar 2016 wordt afgesloten met een tekort van € 1.201.000. Het tekort over 2016 wordt niet in rekening gebracht bij de gemeenten maar onttrokken aan de algemene reserve. Alle bedrijfseconomische risico's zijn ultimo 2016 afgedekt door toereikende voorzieningen of bestemmingsreserves.

Resultatenanalyse <i>(bedragen x € 1.000,-)</i>	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Rijkssubsidie van Delta gemeenten	22.673	23.238	24.772
Rijkssubsidie van overige gemeenten	726	676	636
Doorbetaalde rijkssubsidie aan andere Sw bedrijven	- 2.801	- 3.042	- 3.017
<i>Subtotaal rijkssubsidie in exploitatie Delta</i>	<i>20.598</i>	<i>20.872</i>	<i>22.391</i>
Loonkostensubsidie Begeleid werken	- 540	- 595	- 559
Loonkosten Sw-medewerkers	- 20.770	- 20.845	- 21.380
Overige personeelskosten Sw-medewerkers	- 615	- 324	- 648
<i>Subtotaal personeel gerelateerde kosten Wsw</i>	<i>- 21.925</i>	<i>- 21.764</i>	<i>- 22.587</i>
Subsidieresultaat	- 1.327	- 892	- 196
Opbrengst uit Sw-activiteiten	4.112	4.352	4.222
Opbrengst overige activiteiten (niet Sw)	0	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	437	252	328
Financiële baten	11	21	37
<i>Subtotaal bedrijfsopbrengsten</i>	<i>4.560</i>	<i>4.625</i>	<i>4.587</i>
Loonkosten ambtelijke medewerkers	- 3.210	- 3.162	- 3.384
Afschrijvingen vaste activa	- 58	- 60	- 70
Overige bedrijfskosten	- 1.325	- 1.407	- 1.281
Financiële lasten	- 15	- 15	- 19
<i>Subtotaal bedrijfskosten</i>	<i>- 4.608</i>	<i>- 4.644</i>	<i>- 4.754</i>
Bedrijfsresultaat	- 48	- 19	- 167
Vrijval uit bestemmingsreserves	174	0	317
Gerealiseerde resultaat	- 1.201	- 911	- 46

In de begroting 2016 werd rekening gehouden met een verlies van € 911.000, dat nagenoeg volledig wordt veroorzaakt door een negatief subsidieresultaat van € 892.000. In werkelijkheid sluiten we het jaar 2016 af met een verlies van € 1.201.000, als gevolg van een groter dan verwacht negatief subsidieresultaat van € 1.327.000.

Het verschil tussen het begrote en gerealiseerde subsidieresultaat bedraagt € 435.000. Dit is te verklaren door minder rijkssubsidie dan begroot (€ 274.000) en meer personeel gerelateerde kosten Wsw dan begroot (€ 161.000). Hieronder volgt een overzicht met kengetallen die van invloed zijn op de totstandkoming van het subsidieresultaat.

Kengetallen subsidieresultaat	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Integratie uitkering sociaal domein:			
Gesubsidieerde formatie Delta gemeenten (in aj)	891	911	944
Gesubsidieerde formatie overige gemeenten (in aj)	29	26	25
Af: Doorbetaalde formatie (in aj)	- 112	- 119	- 118
Gesubsidieerde formatie Delta (in aj)	808	818	851
Gemiddelde subsidie per aj	€ 25.451	€ 25.500	€ 26.241
Realisatie:			
Realisatie Delta gemeenten (in aj)	879	911	924
Realisatie overige gemeenten (in aj)	29	26	25
Af: realisatie door ander Sw-bedrijven	- 112	- 119	- 118
Realisatie Wsw door Delta (in aj)	796	818	831
Gemiddelde subsidie per aj in exploitatie Delta	€ 25.877	€ 25.500	€ 26.945
Realisatie Wsw door Delta (in fte)	773	794	807
Waarvan formatie Begeleid werken (in fte)	44	51	47
Gemiddelde loonkosten Wsw in dienst bij Delta (d.w.z. exclusief formatie in Begeleid werken)	€ 28.491	€ 28.055	€ 28.132
Gemiddelde loonkostensubsidie Begeleid werken	€ 12.273	€ 11.666	€ 11.894

De subsidiebatens zijn lager dan begroot omdat de gesubsidieerde formatie in werkelijkheid 20 aj lager is uitgevallen dan begroot (891 aj werkelijk versus 911 aj begroot). Dit wordt nog enigszins gecompenseerd door een hogere formatie uit niet-Delta gemeenten van 3 aj (29 aj werkelijk versus 26 aj begroot) en een lagere formatie waarvoor Delta subsidie moet doorbetalen van 7 aj (112 aj werkelijk versus 119 aj begroot). Per saldo resteert een gesubsidieerde formatie voor Delta van 808 aj werkelijk ten opzichte van 818 aj begroot, hetgeen resulteert in een lagere subsidiebijdrage van € 274.000.

De personeel gerelateerde kosten Wsw bestaan uit drie onderdelen nl. loonkosten Wsw, loonkostensubsidie Begeleid werken en de overige personeelskosten Wsw. De loonkosten Wsw zijn lager dan begroot omdat het aantal Sw dienstverbanden 21 fte lager was dan begroot (794 fte begroot versus 773 fte werkelijk). Het positieve hoeveelheidsverschil wordt gedeeltelijk teniet gedaan door stijgende loonkosten Wsw conform de cao Wsw die in 2016 is vernieuwd. De loonkostensubsidie Begeleid werken is afgenomen door een afname van het aantal fte in begeleid werken. Ook hier wordt het positieve hoeveelheidsverschil gedeeltelijk teniet gedaan doordat de gemiddelde loonkostensubsidie per fte is gestegen. Tot slot zijn de overige personeelskosten Wsw hoger uitgevallen dan aanvankelijk begroot. In de begroting 2016 zijn de overige personeelskosten Wsw te laag ingeschat.

Het bedrijfsresultaat blijft licht achter op de begroting. De opbrengsten uit Sw-activiteiten zijn lager in verband met een lager aantal dienstverbanden dan begroot. De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit incidentele subsidiebatens in verband met de bonus Begeleid werken over 2013 die in 2016 werd uitbetaald door het rijk en de uitkering uit het Sw-sectorfonds die wij via gemeente Apeldoorn hebben ontvangen uit de arbeidsmarktregio Stedenvierkant. De bate uit het Sw-sectorfonds was niet voorzien in de begroting 2016.

De bedrijfskosten vallen per saldo lager uit dan verwacht. De loonkosten van ambtelijk personeel zijn licht hoger dan begroot maar dit wordt gecompenseerd door lagere overige bedrijfskosten. Dat de overige bedrijfskosten lager zijn dan begroot, is vooral te verklaren uit de verschuiving van de overige personeelskosten Wsw naar het subsidieresultaat.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve bestaat uit een vrijval uit de bestemmingsreserve voor omvormingskosten van € 126.000 en een vrijval uit de bestemmingsreserve groot onderhoud van € 48.000. De vrijval uit de bestemmingsreserve voor omvormingskosten houdt verband met boventallig verklaard personeel. Hoewel we een terughoudend beleid voeren met groot onderhoud moeten we het pand en de installaties in stand houden conform de wettelijke eisen en uit oogpunt van veiligheid. In 2016 is groot onderhoud uitgevoerd aan de sprinklerinstallatie, de alarminstallatie en de compressoren.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten over begrotingsjaar 2016 worden alle posten in meer detail toegelicht.

Investerings / desinvesteringen

In 2016 is niet geïnvesteerd in materiële vaste activa. Er is voor een bedrag van € 195.000 gedesinvesteerd in activa die buiten gebruik zijn gesteld.

2. Paragrafen

Weerstandvermogen

Het Algemeen bestuur heeft in maart 2004 de nota 'weerstandvermogen Delta' vastgesteld. Deze nota is sindsdien niet herzien. Zodra er meer duidelijkheid is over de toekomst van Delta wordt deze nota in overeenstemming gebracht met de nieuwe door het bestuur bepaalde kaders.

De weerstandscapaciteit van Delta betreft het geheel van financiële middelen die kunnen worden ingezet om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het is een buffer die ervoor zorgt dat de organisatiedoelstellingen, het bestaande beleid en het voorzieningenniveau niet direct in gevaar komen wanneer risico's werkelijkheid worden. De weerstandscapaciteit van Delta bestaat uit de Algemene reserve en de Bestemmingsreserves.

Algemene reserve

De algemene reserve is uit voordelige resultaten gevormd om eventuele toekomstige tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Het gewenste saldo van deze reserve bedraagt tenminste 10% en maximaal 15% van het totaal van het overzicht van baten en lasten. De verliezen uit de afgelopen jaren zijn conform besluit van het algemeen bestuur ten laste van de algemene reserve gebracht waardoor niet meer aan de uitgangspunten van de nota weerstandvermogen wordt voldaan. Afhankelijk van de wijze waarop de gemeenten de toekomstige financiële kaders voor Delta en de uitvoering van de Participatiewet gestalte zal geven, zal de nota weerstandvermogen worden geactualiseerd.

Bestemmingsreserves

Ultimo 2016 beschikt Delta over een bestemmingsreserve ter grootte van € 851.000 die bedoeld is om kosten van groot onderhoud aan ons bedrijfspand te dekken.

Inventarisatie van de risico's

In de begroting 2016 zijn de volgende risico's onderkend:

- a. Het rijk heeft aangekondigd dat de subsidie per arbeidsplaats in zes jaar tijd wordt verlaagd van € 26.000 in 2014 naar € 22.700 in 2020. De loonkosten Wsw blijven de komende jaren stijgen. Per saldo heeft dit een groot effect op de financiële positie van Delta.
- b. Twee derde deel van alle Wsw geïndiceerden is werkzaam bij een reguliere werkgever. Beëindiging van (groeps)detacheringen, onvoldoende reguliere werkplekken in de regio dan wel verdringing tussen doelgroepen voor schaars aanwezige werkplekken vormen een risico. De loonkosten lopen immers door, ook als er tijdelijk geen detachingsvergoeding op basis van loonwaarde tegenover staat.
- c. Beschut werk wordt in de jaren 2014 tot en met 2016 binnen de gemeente vorm gegeven. Indien deze koers niet of met vertraging tot stand komt dan kunnen de beoogde kostenbesparingen niet of in beperkte mate gerealiseerd worden.
- d. Gemeenten met relatief grote aantallen Wsw geïndiceerden die in dienst zijn bij andere Sw-bedrijven lopen het risico dat deze Sw-bedrijven in de toekomst een bijdrage in het negatieve subsidieresultaat vragen (zie onderdeel a).

De risico's onder a. en c. hebben zich voorgedaan in 2016. De financiële gevolgen zijn in het overzicht van baten en lasten over begrotingsjaar 2016 verwerkt.

Het risico onder b. heeft zich in beperkte mate voorgedaan, hetgeen tot de normale bedrijfsrisico's van Delta gerekend mag worden.

Het risico onder d. heeft zich niet voorgedaan in 2016. Met ingang van begrotingsjaar 2017 zal dit risico zich niet meer voordoen omdat de subsidieverdeling door het rijk met ingang van begrotingsjaar 2017 wordt aangepast.

Kengetallen

	2016	2015
Netto schuldquote	0,59%	- 3,46%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	0,01%	- 4,09%
Solvabiliteitsratio	40,65%	49,48%
Structurele exploitatieruimte	- 4,30%	- 0,15%

Bovenstaande kengetallen laten zien dat de liquiditeit en de solvabiliteit een dalende tendens vertonen. Dit is volledig te verklaren uit het risico benoemd onder a. De deelnemende gemeenten onderkennen dit risico en hebben besloten om met ingang van begrotingsjaar 2018 dit risico over te nemen van Delta. Delta brengt met ingang van begrotingsjaar 2018 alle Wsw gerelateerde personeelskosten, ongeacht de door het rijk verstrekte subsidie via de Integratie Uitkering Sociaal Domein, bij de betreffende gemeenten in rekening zodat er sprake is van een subsidieresultaat van nul bij Delta.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het bedrijfspand verkeert in een goede staat van onderhoud. Als gevolg van de omvorming van Delta krimpen de eigen activiteiten en staan delen van het pand leeg. In verband met de voorgenomen verkoop van het pand is de oorspronkelijke voorziening groot onderhoud omgezet in een bestemmingsreserve. Wij voeren alleen noodzakelijk groot onderhoud uit zodat we voldoen aan alle geldende milieu- en veiligheidseisen.

Er zijn geen andere kapitaalgoederen waarvoor een voorziening gewenst is.

Financiering

Er is in 2016 niet geïnvesteerd in materiële vaste activa. Op de langlopende lening werden de overeengekomen reguliere aflossingen gedaan. Er zijn geen langlopende borgstellingen of andere garanties verstrekt. De Wet verplicht schatkistbankieren is ook op Delta van toepassing. Dit houdt in dat wij onze overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Op deze rekening-courant overeenkomst, die onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar is opgenomen, ontvangen we vrijwel geen rente van het rijk.

Treasuryparagraaf

We voldeden in het jaar 2016 zowel aan de wettelijke eisen voor wat betreft de kasgeldlimiet voor vlottende schulden als de renterisiconorm voor langlopende schulden.

Kasgeldlimiet

Gemiddelde overschot liquide middelen (exclusief saldo schatkistbankieren)	€	87.000
Kasgeldlimiet	€	2.176.000
Ruimte tot kasgeldlimiet	€	<u>2.263.000</u>

De kasgeldlimiet wordt berekend door het wettelijke percentage van 8,2% te vermenigvuldigen met het totaal van het overzicht van baten en lasten. Hieronder wordt verstaan het totaal van alle loonkosten, loonkostensubsidie Begeleid werken, de afschrijvingen op vaste activa plus overige bedrijfskosten.

Renterisiconorm

Renterisiconorm in 2016	€	5.307.000
Aflossingen in 2016	€	57.000
Ruimte tot renterisiconorm	€	<u>5.250.000</u>

De renterisiconorm wordt berekend op basis van 20% van het overzicht van baten en lasten.

Bedrijfsvoering

Organisatie

Delta is een organisatie in beweging. Onze bedrijfsactiviteiten zijn in 2016 organisatorisch gezien opgebouwd vanuit twee bedrijven, Delta Beschut en Delta Extern, die ondersteund worden door een centrale staf.

PR en communicatie

In het PR- en marketingbeleid draagt Delta uit dat zij de strategische partner is voor ondernemers die mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een werkplek willen bieden. De lijn van de afgelopen jaren, waarin alle doelgroepen op maat zijn geïnformeerd, is doorgezet. In het licht van de ontwikkelingen is er gecommuniceerd door middel van werkoverleggen, interne en externe digitale nieuwsbrieven, kaderbijeenkomsten en memo's bij loonstroken. Verder zijn er korte lijnen met de cliëntenraden en de OR.

Huisvesting

De beschutte werkzaamheden zijn ondergebracht in ons hoofdgebouw aan de Handelskade in Zutphen. De medewerkers van Delta Extern en de centrale stafdiensten, die in 2015 naar Het Plein waren verhuisd, zijn in het najaar van het jaar 2016 allemaal weer terug gekeerd naar het pand aan de Handelskade, in afwachting van het besluit dat het bestuur zal nemen inzake de toekomstige koers voor GR Delta. Doordat grote delen van het pand leeg staan is er sprake van relatief hoge huisvestingskosten.

Delta Extern wil haar gezicht zoveel mogelijk in de regio laten zien. Om het werken bij werkgevers in de regio te ondersteunen zijn alle professionals voorzien van hulpmiddelen om ook buiten kantoor te kunnen werken.

In 2016 is groot onderhoud uitgevoerd aan het hoofdgebouw. De kosten van dit groot onderhoud worden gedekt uit de bestemmingsreserve voor groot onderhoud.

Informatievoorziening

Het besluit om de integratie van Delta en Het Plein af te blazen heeft met name gevolgen gehad voor de ICT omgeving van Delta. Alle medewerkers die op Het Plein werkzaam waren, werkten op het geautomatiseerde systeem van Het Plein. In het najaar van 2016 zijn al deze medewerkers weer overgezet naar het geautomatiseerde systeem van Delta. Waar nodig zijn licenties die waren opgezegd weer uitgebreid. In het najaar van 2016 is tevens besloten om te investeren in een nieuw financieel pakket en over te gaan van Navision naar Afas. Het nieuwe financieel pakket is in het vierde kwartaal van 2016 geïmplementeerd en per 1 januari 2017 in gebruik genomen.

Bedrijven

De hier verantwoorde Sw-formatie betreft uitsluitend de Sw-medewerkers die bij of via onze bedrijven in dienst zijn, dus exclusief Sw-medewerkers werkzaam bij andere Sw-bedrijven.

Overzicht opbrengsten per activiteit

	Gemiddelde formatie Sw in fte		Toegevoegde waarde in €	
	2016	2015	2016	2015
Beschut werk bij Delta	243	263	362.000	333.000
Beschut werk lokaal binnen gemeente	16	13	0	0
Totaal Beschut Werk	259	276	362.000	333.000
Detacheringen	470	484	3.750.000	3.889.000
Begeleid werken arbeidsovereenkomsten	44	47	0	0
Totaal Delta Extern	513	531	3.750.000	3.889.000
Totaal Sw-activiteiten	772	807	4.112.000	4.222.000
Totaal niet Sw-activiteiten	0	0	0	0
Totaal Delta	772	807	4.112.000	4.222.000

Voorgaand overzicht laat per activiteit zien welke opbrengsten wij uit de markt weten te realiseren. Het betreft de directe gefactureerde opbrengst minus de kosten van materialen, uitbesteed werk en overige kosten die direct aan een product of project zijn toe te wijzen. De toe te rekenen loonkosten en kosten van faciliteiten en kapitaalgoederen zijn nog niet in mindering gebracht op deze opbrengsten.

Delta Beschut Werk

De werkzaamheden van Delta Beschut Werk bestaan uit het assembleren en verpakken van goederen van derden. De opdrachten binnen Beschut werk zijn eenvoudig van aard. Het betreft vooral handmatige werkzaamheden met nauwelijks machinale bewerkingen. De opbrengsten zijn erg laag.

Delta Extern

Delta Extern richt zich op het regulier plaatsen van Sw-medewerkers. Dit kan in de vorm van een groepsdetachering, een individuele detachering of via begeleid werken. In 2016 is veel energie gestopt in het harmoniseren van de groepsdetachingscontracten. Vooral het aanpassen van de contracten om ze meer in overeenstemming te brengen met de uitgangspunten uit de Participatiewet kost tijd en overredingskracht. Werkgevers moeten wennen aan het feit dat in de Participatiewet niet meer wordt uitgegaan van de cao-sw maar dat er consequent gewerkt moeten worden met loonwaardemetingen. De consequenties van de wetwijzigingen zullen ook in 2017 nog veel aandacht vragen.

De opbrengsten zijn achtergebleven bij de begroting omdat de formatie in 2016 lager was dan verwacht. Het verder terugdringen van het ziekteverzuim heeft bijgedragen in het in stand houden van de gemiddelde opbrengst per detachingsplek.

In 2016 zijn geen inkomsten begroot voor overige re-integratiediensten die gemeenten kunnen afnemen. In aanloop naar de Participatiewet en de overige decentralisaties maken gemeenten andere keuzes in het sociaal domein.

Verbonden partijen

Indien dit voor de bedrijfsvoering gewenst is, nemen we deel in of richten we private bedrijven op. In 2016 namen we deel in:

PartiDe B.V.

PartiDe B.V. heeft een brede doelstelling met betrekking tot integratie waarin het tijdelijk in dienst nemen van werkzoekenden als instrument tot re-integratie nadrukkelijk tot de mogelijkheden behoort. De B.V. is 100% eigendom van Delta, gevestigd in Zutphen en werkt kostendekkend. Het resultaat over 2016 was dan ook € 0 (2015 € 0).

Op 31 december 2016 had de B.V. 19 personen in dienst (op 31 december 2015: 15 personen).

Het eigen vermogen op 31 december 2016 bedraagt € 18.000 (31 december 2015 € 18.000).

Het lang vreemd vermogen op 31 december 2016 bedraagt € 0 (31 december 2015 € 0).

Deltalent B.V.

Het doel van de vennootschap is het in dienst nemen van personeel en het door detacheren hiervan aan Delta en andere partijen. Nieuw management-, kader- en stafpersoneel wordt door deze B.V. in dienst genomen. De B.V. is 100% eigendom van Delta, gevestigd in Zutphen en werkt kostendekkend. Het resultaat over 2016 was dan ook € 0 (2015 € 0).

Op 31 december 2016 waren 38 personen (35,0 fte) bij deze B.V. in dienst en aan Delta doorgedetacheerd (ultimo 2015: 36 personen (34,3 fte)).

Het eigen vermogen op 31 december 2016 bedraagt € 18.000 (31 december 2015 € 18.000).

Het lang vreemd vermogen op 31 december 2016 bedraagt € 0 (31 december 2015 € 0).

Stichting het Volkshuis

Sinds begin 2008 is Delta bestuurder van Stichting het Volkshuis, gevestigd in Zutphen. Doel van de deelname is het verbreden van het werkaanbod voor onze doelgroep. Er zijn plannen ontwikkeld en uitgevoerd voor verbetering van de bedrijfsvoering. In 2010 is een verbouwingsplan uitgevoerd die in eerste instantie door middel van een rekening-courant is gefinancierd. Op 1 juli 2011 is een deel van de rekening-courant omgezet in een langlopende lening met een rente van 3% per jaar die in 12 jaar wordt afgelost.

We verwachten dat Stichting het Volkshuis kostendekkend werkt. Over 2016 werd een voordelig resultaat behaald van € 3.000 (2015 € 6.000). Dit jaarresultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.

Het eigen vermogen op 31 december 2016 bedraagt € 33.000 (31 december 2015 € 30.000). Het lang vreemd vermogen op 31 december 2016 bedraagt € 162.000 (31 december 2015 € 189.000).

3. Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	31 december 2016	31 december 2015
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	53	108
- Investerings met een economisch nut	53	108
Financiële vaste activa	198	831
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	36	36
- Leningen aan overige verbonden partijen	162	189
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	606
Totaal vaste activa	251	939
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	1.900	1.991
- Grond- en hulpstoffen	0	2
- Onderhanden werk	0	9
- Gereed product en handelsgoederen	1.900	1.980
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.703	3.575
- Vorderingen op openbare lichamen	657	450
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	1.467	2.394
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	8	23
- Overige vorderingen	571	708
Liquide middelen	6	244
- Kassaldi	0	0
- Banksaldi	6	244
Overlopende activa	28	44
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	28	44
Totaal vlottende activa	4.637	5.854
Totaal generaal	4.888	6.793

PASSIVA	31 december 2016	31 december 2015
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	1.987	3.361
- Algemene reserve	2.337	2.383
- Bestemmingsreserve	851	1.024
- Gerealiseerde resultaat	- 1.201	- 46
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	227	284
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken	227	284
Totaal vaste passiva	2.214	3.645
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.304	2.980
- Overige schulden	2.304	2.980
Overlopende passiva	370	168
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	87	103
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	283	65
Totaal vlottende passiva	2.674	3.148
Totaal generaal	4.888	6.793
Verleende garantiestellingen en/of waarborgen	0	0

**HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING
OVER HET BEGROTINGSJAAR 2016**

(bedragen x € 1.000,-)	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Rijkssubsidie	23.399	23.914	25.408
Doorbetaalde rijkssubsidie	- 2.801	- 3.042	- 3.017
Rijkssubsidie Delta	20.598	20.872	22.391
Loonkostensubsidie Begeleid werken	- 540	- 595	- 559
Loonkosten Sw-medewerkers	- 20.770	- 20.845	- 21.380
Overige personeelskosten Sw-medewerkers	- 615	- 324	- 648
Subsidieresultaat (A)	- 1.327	- 892	- 196
Opbrengst uit Sw-activiteiten	4.112	4.352	4.222
Opbrengst leer/werktrajecten (niet Sw)	0	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	437	252	328
Financiële baten	11	21	37
Loonkosten ambtelijke medewerkers	- 3.210	- 3.162	- 3.384
Afschrijvingen vaste activa	- 58	- 60	- 70
Overige bedrijfskosten	- 1.325	- 1.407	- 1.281
Financiële lasten	- 15	- 15	- 19
Bedrijfsresultaat (B)	- 48	- 19	- 167
Toevoeging aan bestemmingsreserves	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserves	174	0	317
Mutaties bestemmingsreserves (C)	174	0	317
Gerealiseerd resultaat (A+B+C)	- 1.201	- 911	- 46

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN VAN BEPALING VAN HET RESULTAAT

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2016 is op onderdelen de rubricering van kosten en opbrengsten aangepast ten opzichte van het vorige begrotingsjaar. De vergelijkende cijfers zijn eveneens aangepast.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

BALANS

Vaste activa

Materiële vaste activa

De investeringen met economisch nut worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering hiervan wordt rekening gehouden met een bijzondere vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is.

De afschrijvingstermijnen in jaren luiden als volgt:

Machines	5-10
Inventarissen	10
Vervoermiddelen	4-5
Automatiseringsapparatuur	3-5

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met eventuele duurzame waardeverminderingen en aflossingen, of tegen lagere marktwaarde.

Leningen aan overige verbonden partijen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde op balansdatum, maar niet lager dan de nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen gebaseerd op de betaalde inkoopprijs. Waarderingsverschillen tussen standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord.

Onder gereed product en handelsgoederen is de waarde van ons bedrijfspand, inclusief terreinen en installaties, opgenomen op basis van de actuele waarde.

Voor het risico dat voorraden incurant zijn, wordt een voorziening in mindering gebracht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen, de rekening-courantverhouding met het Rijk, de rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen en de overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva**Algemene reserve**

De algemene reserve dient als weerstandsvermogen. We streven naar een saldo van 10% tot 15% van het overzicht van baten en lasten. Hiertoe worden bijdragen uit de exploitatieresultaten aan de reserve toegevoegd cq. onttrokken.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve omvormingskosten dient ter dekking van kosten verbonden aan de omvorming van Delta naar een detacherings- en begeleidingsorganisatie.

De bestemmingsreserve voor groot onderhoud dient ter dekking van de kosten in verband met groot onderhoud aan ons bedrijfspand tot het moment van verkoop.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva**Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR**Rijkssubsidie**

Dit is de rijkssubsidie zoals die in de septembercirculaire 2016 van het rijk via de integratie uitkering sociaal domein aan de uitvoering van de Wsw zijn toegerekend per gemeente. Alle vijf gemeenten hebben dit bedrag volledig aan Delta overgemaakt.

Loonkostensubsidie Begeleid werken

Dit betreft de bedragen die we betalen aan werkgevers die medewerkers in het kader van Begeleid werken in dienst hebben genomen plus de bedragen die we hebben uitbetaald aan instanties die begeleidingswerkzaamheden uitvoeren.

Loonkosten Sw-medewerkers

Hieronder wordt verstaan de over het jaar verschuldigde salarissen, het betaalde vakantiegeld, de eindejaarsuitkering en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremie verminderd met de in het verslagjaar ontvangen ziekengelden en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

Opbrengst uit Sw-activiteiten

De opbrengst uit Sw-activiteiten is het saldo van de netto omzet en de kosten ten laste van de omzet. De netto omzet betreft de aan derden geleverde goederen en diensten exclusief BTW, en de voorraadmutatie.

De kosten ten laste van de omzet bestaan uit de kosten voor grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk en worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen of betaalde inkooprijzen.

Opbrengst leer/werktrajecten

Dit is de opbrengst uit activerings- en re-integratietrajecten van personen die geen Sw-dienstverband bij Delta hebben.

Overige bedrijfsopbrengsten

Hieronder zijn begrepen de gemeentelijke bijdragen in de bestuurskosten. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur worden deze kosten door de gemeenten gedekt.

Loonkosten ambtelijke medewerkers

Hieronder wordt verstaan de over het jaar verschuldigde salarissen, het betaalde vakantiegeld, de eindejaarsuitkering en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremie verminderd met de in het verslagjaar ontvangen ziekengelden. In deze post zijn tevens opgenomen de in het boekjaar betaalde loonkosten voor ingehuurde medewerkers van Deltalent B.V. en de kosten van boventallig verklaard personeel die aanspraak maken op de bovenwettelijke werkloosheidsuitkering.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden berekend op basis van historische kosten.

Hieronder zijn de mutaties in de voorzieningen opgenomen. Aan het einde van het boekjaar wordt het gewenste niveau van de voorzieningen vastgesteld. De mutatie voorzieningen is het bedrag dat aan de voorziening toegevoegd moet worden c.q. kan vrijvallen uit de voorziening om deze op het gewenste niveau te brengen.

Financiële baten en lasten

De financiële lasten bestaan uit de rentelasten van de langlopende geldleningen en de rentelasten van de rekening-courant.

De financiële baten bestaan uit de rentebaten van gelden geplaatst op de rekening-courant en op spaarrekeningen, ontvangen rente op leningen aan overige verbonden partijen, gelden belegd in overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (obligatieleningen) en de ontvangen betalingskortingen.

Gerealiseerde resultaat

Over de bestemming van het gerealiseerde resultaat beslist het Algemeen Bestuur.

TOELICHTING OP DE BALANS

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Investerings met een economisch nut (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Boekwaarde op 1 januari	108	171
Bij: Investerings	0	0
Af: Desinvesteringen	- 3	0
Af: Afschrijvingen	- 52	- 63
Boekwaarde op 31 december	53	108

Verloopstaat investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000,-)

	Machines	Inventaris	Vervoer- middelen	Hard- en software	Totaal
Oorspronkelijke aanschaffingswaarde per 1 januari 2016	373	191	181	262	1.007
Investerings in 2016	0	0	0	0	0
Desinvesteringen in 2016	- 75	- 7	- 3	- 110	- 195
Oorspronkelijke aanschaffingswaarde per 31 december 2016	298	184	178	152	812
Totaal van de afschrijvingen per 1 januari 2016	368	188	178	165	899
Afschrijvingen in 2016	1	1	3	47	52
Terugboeking afschrijvingen desinvesteringen in 2016	- 72	- 7	- 3	- 110	- 192
Totaal van de afschrijvingen per 31 december 2016	297	182	178	102	759
Boekwaarde per 1 januari 2016	5	3	3	97	108
Boekwaarde per 31 december 2016	1	2	0	50	53

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Boekwaarde op 1 januari	36	36
Bij: Investerings	0	0
Af: Desinvesteringen	0	0
Af: Afschrijvingen	0	0
Boekwaarde op 31 december	36	36

Het betreft de deelnemingen in het aandelenkapitaal van Deltalent B.V. en PartiDe B.V. Deltalent B.V. heeft ten doel het in dienst nemen en ter beschikking aan ons stellen van personeel. Het is een 100% deelneming. Het geplaatste aandelenkapitaal bedraagt € 18.000.

Het doel van PartiDe B.V. is het bieden van een breed pakket van diensten en voorzieningen gericht op meerdere vormen van arbeidsparticipatie aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het is eveneens een 100% deelneming. Het geplaatste aandelenkapitaal bedraagt € 18.000.

Leningen aan overige verbonden partijen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Boekwaarde op 1 januari	189	216
Af: Aflossing	- 27	- 27
Boekwaarde op 31 december	162	189

Betreft een lening verstrekt aan Stichting het Volkshuis met een looptijd van 12 jaar tegen 3% rente.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Boekwaarde op 1 januari	606	913
Af: Verkoop obligaties	- 600	- 300
Af: Afwaarderingen	- 6	- 7
Boekwaarde op 31 december	0	606

Overzicht overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Omschrijving	Looptijd	Nominale waarde	Balanswaarde 31-12-2015	Balanswaarde 31-12-2016
EIB 3,5%	2016	200.000	202.090	0
EU Union 3,625%	2016	400.000	403.920	0
Totaal 31 december		600.000	606.010	0

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Overige grond- en hulpstoffen	0	2
Vooruitbetalingen	0	9
Bedrijfspannd inclusief grond en installaties	1.900	1.980
Af: Voorziening voor incurante voorraden	0	0
Totaal	1.900	1.991

Het bedrijfspannd is begin 2017 getaxeerd door een beëdigd taxateur. De waardering in de jaarrekening komt overeen met de taxatieprijs.

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Vorderingen op openbare lichamen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Handelsvorderingen op openbare lichamen	407	450
Nog te ontvangen rijkssubsidie van gemeenten en andere schappen	250	0
Totaal	657	450

Rekening-courantverhouding met het Rijk (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Rekening-courant met het Rijk	1.467	2.394

Overtollige middelen worden aangehouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Op deze rekening-courant overeenkomst zit geen kredietlimiet. Het drempelbedrag voor 2016 is € 250.000. In onderstaande tabel is de benutting van het drempelbedrag per kwartaal opgenomen.

Drempelbedrag 2016	€ 250.000			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 251.000	€ 15.000	€ 11.000	€ 9.000
Ruimte onder het drempelbedrag	0	€ 235.000	€ 239.000	€ 241.000
Overschrijding van het drempelbedrag	€ 1.000	0	0	0

Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Rekening-courant Stichting het Volkshuis	8	23

Overige vorderingen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Handelsvorderingen	597	729
Af: Voorziening voor dubieuze debiteuren	- 66	- 66
Totaal handelsvorderingen	531	663
Nog te ontvangen van medewerkers	40	45
Totaal	571	708

De vordering op werknemers ad € 40.000 betreft voorschotten aan personeelsleden onder andere in verband met deelname aan de fietsprivé-regeling.

LIQUIDE MIDDELEN (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Kassaldi	0	0
Banksaldi	6	244
Totaal	6	244

Wij hebben geen kredietfaciliteit in rekening-courant bij een van beide banken.

OVERLOPENDE ACTIVA

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Nog te ontvangen rente	1	18
Vooruitbetaalde kosten	27	26
Totaal	28	44

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Saldo op 1 januari	2.383	2.579
Af: Resultaatbestemming vorig boekjaar	- 46	- 196
Saldo op 31 december	2.337	2.383

Het bestuur heeft op 22 juni 2016 besloten om het negatieve resultaat over 2015 ter hoogte van € 46.000 ten laste te brengen van de algemene reserve.

Bestemmingsreserve (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Saldo op 1 januari	1.024	1.341
Af: Onttrekking uit bestemmingsreserve omvormingskosten	- 125	- 312
Af: Onttrekking uit bestemmingsreserve groot onderhoud bedrijfspan	- 48	- 5
Saldo op 31 december	851	1.024

Ultimo boekjaar bestaat de bestemmingsreserve uit de volgende onderdelen: (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Bestemmingsreserve groot onderhoud	851	899
Bestemmingsreserve omvormingskosten	0	125
Saldo op 31 december	851	1.024

Voor een toelichting op de kosten die ten laste van de bestemmingsreserve omvormingskosten en groot onderhoud bedrijfspan zijn geboekt verwijzen wij naar de toelichting op de mutatie in de bestemmingsreserve op pagina 33.

Gerealiseerd resultaat (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Saldo op 1 januari	- 46	- 196
Bij: Gerealiseerd resultaat lopend boekjaar	- 1.201	- 46
Af: Bestemming gerealiseerd resultaat vorig boekjaar	- 46	- 196
Saldo op 31 december	- 1.201	- 46

VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN ÉÉN JAAR OF LANGER

Onderhandse leningen van binnenlandse banken (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Saldo op 1 januari	284	340
Af: Aflossingen boekjaar	- 57	- 56
Saldo op 31 december	227	284

Overzicht langlopende leningen

Verstrekker	jaar van ingang	rente	looptijd	hoofdsom	saldo op 31-12-2016	jaarlijkse aflossing
BNG	2000	6,01%	20 jr.	€ 1.135.000	€ 226.890	€ 56.723

De rentelast over 2016 bedroeg € 15.000.

NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Overige schulden (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Crediteuren	320	558
Belastingen en sociale lasten	724	748
Rekening courant Deltalent B.V.	256	248
Rekening courant PartiDe B.V.	12	26
Nog te betalen rente	8	10
Pensioenpremies	14	14
Terug te betalen subsidies gemeenten	970	1.376
Saldo op 31 december	2.304	2.980

De terug te betalen subsidies gemeenten hebben betrekking op het jaar 2014 toen er sprake was van een onderrealisatie. De te veel ontvangen rijkssubsidie moet nog afgerekend worden met het Rijk.

OVERLOPENDE PASSIVA

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Nog te betalen vakantietoeslag ambtelijk personeel	47	49
Overig	40	54
Saldo op 31 december	87	103

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Vooruitontvangen bedragen	283	65

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Vakantierechten

De verplichting aan personeel inzake verloftegoeden en vakantiegeld luiden als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)	2016	2015
Verloftegoeden (ambtenaren en wsw)	611	617
Vakantiegeld (wsw)	784	823
Saldo op 31 december	1.395	1.440

RISICOPARAGRAAF

Milieu

Op 1 januari 1997 is een ingrijpende wijziging in werking getreden in het verjaringsrecht voor oude rechtsvorderingen tot vergoeding van schade door verontreiniging van lucht, water of bodem. Om te voorkomen dat milieuschadevorderingen verloren gaan, kon voor 1 januari 1997 de verjaring worden gestuit.

Om eventuele verjaring van een dergelijk vorderingsrecht niet verloren te laten gaan, hebben in 1996 enkele partijen ons aansprakelijk gesteld voor bodemverontreinigingen. Uit een verkennend bodemonderzoek blijkt dat op één locatie "hoogst waarschijnlijk" sprake is van bodemverontreiniging. Over de mogelijke financiële risico's bestaat nog onduidelijkheid.

Zo ook hebben wij jegens derden de verjaring van enkele milieuschade vorderingen gestuit.

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR 2016

In de toelichting zijn de cijfers uit de begroting 2016 opgenomen. De analyse van de afwijkingen tussen de begroting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is opgenomen in de programmaverantwoording onder punt 1.3 Financieel beleid op pagina 10. Deze analyse maakt deel uit van de jaarstukken.

Rijkssubsidie (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Rijkssubsidie ontvangen van Delta gemeenten	22.673	23.238	24.722
Rijkssubsidie ontvangen van andere gemeenten en Sw-bedrijven	726	676	636
Totaal rijkssubsidie	23.399	23.914	25.408
Af: Doorbetaalde rijkssubsidie aan andere Sw-bedrijven	- 2.801	- 3.042	- 3.017
Per saldo rijkssubsidie t.b.v. formatie Delta	20.598	20.872	22.391

Voor een uitgebreid overzicht van gerealiseerde formatie Wsw en ontvangen en doorbetaalde subsidies in 2016 wordt hier verwezen naar hoofdstuk 4 Wsw verantwoording bij de jaarrekening 2016.

Loonkostensubsidie Begeleid werken (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Loonkostensubsidie Begeleid werken	540	595	559
Gemiddeld aantal fte met Bw-dienstverband	43,5	51,3	46,6
Kosten Begeleid werken per fte (in €)	12.400	11.600	12.000

Dit betreft de bedragen die we betalen aan werkgevers die medewerkers in het kader van Begeleid werken in dienst hebben genomen plus de bedragen die we hebben uitbetaald aan instanties die begeleidingswerkzaamheden uitvoeren.

Loonkosten Sw-medewerkers (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Bruto lonen	16.546		16.857
Sociale lasten	2.927		2.911
Pensioenpremie	1.338		1.687
Af: Ontvangen ziekengeld en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	- 41		- 75
Totaal loonkosten Sw-medewerkers	20.770	20.845	21.380
Gemiddeld aantal fte Sw in onze dienst (excl. BW)	729	743	760
Loonkosten Sw-medewerkers per fte (in €)	28.500	28.100	28.100

Overige personeelskosten Sw-medewerkers (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Vervoerskosten	352		372
Bedrijfsgeneeskundige zorg	74		99
Opleidingskosten	36		30
Overige personeelskosten (o.a. jubilea en cafetariaregeling)	153		147
Totaal overige personeelskosten Sw-medewerkers	615	324	648

Opbrengst uit Sw-activiteiten (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Totale omzet	5.021		5.475
Af: Kosten ten laste van de omzet	- 909		- 1.253
Totaal opbrengsten uit Sw-activiteiten	4.112	4.352	4.222

Voor een specificatie van de opbrengst uit Sw-activiteiten per activiteit wordt verwezen naar paragraaf 2.4 Bedrijfsvoering, onderdeel Bedrijven.

Opbrengst leer/werktrajecten (niet Sw) (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Opbrengst leer/werktrajecten	0	0	0

Overige bedrijfsopbrengsten (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Vergoeding van deelnemende gemeenten in de bestuurskosten	77		77
Boekwinsten op desinvesteringen	1		2
Bonus Begeleid werken over het jaar 2013	167		177
Overige subsidies	111		0
Overige inkomsten	81		72
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	437	252	328

Voor een specificatie per gemeente van de vergoeding van gemeenten in de bestuurskosten wordt verwezen naar bijlage 1.

De overige subsidies bestaan uit bijdragen uit het Sw-sectorfonds en ontvangen subsidie voor de 'Scoort'-projecten. De overige inkomsten bestaan o.a. uit incidentele baten uit voorgaande jaren, verhuuropbrengsten en management fee doorbelast aan dochterondernemingen.

Financiële baten (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Totaal financiële baten	11	21	37

Loonkosten ambtelijke medewerkers (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Bruto lonen	1.072		1.175
Sociale lasten	140		150
Pensioenpremies	129		144
Loonkosten ingehuurd personeel via Deltalent B.V.	2.127		2.085
Subtotaal ambtelijke loonkosten	3.468	3.228	3.554
Loonkosten invalkrachten en vakantiewerkers	6	0	2
Bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen	44	36	27
Af: Ontvangen ziekengeld en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	- 17	0	0
Af: Doorbelaste loonkosten ambtelijke medewerkers	- 291	- 102	- 199
Totaal loonkosten ambtelijke medewerkers	- 3.210	3.162	3.384
Het gemiddeld aantal ambtelijke medewerkers (in fte)	54	52	55
Loonkosten per fte (in €) (o.b.v. subtotaal ambtelijke loonkosten)	64.200	62.100	64.600

Met ingang van 1 januari 2014 is de Wet normering topinkomens (Wnt) van kracht. De Wnt verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde topfunctionarissen. De Wnt verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging van de overige functionarissen, indien deze de maximale norm (2016: € 179.000 op jaarbasis) te boven gaat. Binnen Delta komen deze functionarissen niet voor.

a	b	c	d	e	f	g	h	i
W.J.M. Cantrijn (in 2015)	€ 132.603 (€ 123.257)	€ 145 (237)	€ 14.385 (€ 14.444)	algemeen directeur	1-1 t/m 31-12	nvt	nvt	nvt
L.K.P.M. Verlaan (in 2015)	€ 86.403 (€ 81.457)	€ 0 (€ 0)	€ 10.344 (€ 10.534)	waarnemend algemeen directeur	1-1 t/m 31-12	nvt	nvt	nvt
P.H.M. Seesing	€ 0	€ 0	€ 0	voorzitter bestuur	1-1 t/m 31-12	nvt	nvt	nvt
J.B. Paauw	€ 0	€ 0	€ 0	secretaris bestuur	1-1 t/m 31-12	nvt	nvt	nvt
A.J. Kottelenberg	€ 0	€ 0	€ 0	bestuurslid	1-1 t/m 31-12	nvt	nvt	nvt
W.I.J.M. Vrijhoef	€ 0	€ 0	€ 0	bestuurslid	1-1 t/m 31-12	nvt	nvt	nvt
A. de Jonge	€ 0	€ 0	€ 0	bestuurslid	1-1 t/m 31-12	nvt	nvt	nvt

De bestuursleden hebben in 2015 en in 2016 geen vergoedingen van Delta ontvangen.

De vergelijkende bedragen uit 2015 zijn aangepast in verband met een herziene interpretatie van looncomponenten én het begrip topfunctionaris. De aanpassing van de bedragen leidt niet tot een onverschuldigde betaling.

Verklaring van de letters:

- de naam
- de beloning
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)
- de functie
- de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar
- de in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
- de naam en functie die tijdens het dienstverband zijn bekleed
- het jaar waarin het dienstverband is beëindigd

Afschrijvingen vaste activa (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Afschrijving materiële vaste activa:			
- Machines	1		6
- Inventarissen	1		2
- Vervoermiddelen	3		8
- Hard- en software	47		47
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	52		63
Afwaarderingen financiële vaste activa	6		7
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal afschrijvingen vaste activa	58	60	70

Overige bedrijfskosten (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Overige personeelskosten	173		163
Huren	186		189
Onderhoudskosten	356		361
Energieverbruik	110		103
Belastingen en verzekeringen	53		59
Dienstverlening door derden	136		143
Indirecte productiekosten	1		2
Verkoopkosten	18		23
Overige bedrijfskosten	292		188
Mutatie voorzieningen	0		50
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal overige bedrijfskosten	1.325	1.407	1.281

Financiële lasten (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Rentelasten vaste schulden	15		18
Overige rentelasten	0		1
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal financiële lasten	15	15	19

Mutatie in bestemmingsreserve (bedragen x € 1.000,-)	werkelijk 2016	begroting 2016	werkelijk 2015
Kosten ten laste van bestemmingsreserve omvormingskosten	126		312
Kosten t.l.v. bestemmingsreserve groot onderhoud	48		5
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal financiële lasten	174	0	317

De kosten ten laste van de bestemmingsreserve omvormingskosten bestaan voornamelijk uit dekking van de loonkosten van kaderpersoneel dat boventallig is verklaard.

De kosten ten laste van de bestemmingsreserve groot onderhoud houden verband met groot onderhoud aan de sprinklerinstallatie, aanpassing van de alarminstallatie en vervanging van een compressor.

4. WSW verantwoording bij de jaarrekening 2016

Overzicht realisatie Wsw in 2016 uitgedrukt in aj

	Delta	Laborijn HKZ	Felua	Sallcon	Hameland	Presikhaaf	Laborijn	Totaal aantal aj	Wsw subsidie in €
Bronckhorst (1876)	99,30	64,73			2,40	1,00	4,42	171,85	4.446.900
Brummen (213)	75,75		8,78					84,53	2.204.300
Lochem (262)	106,45			4,42	0,60	1,00		112,47	2.919.500
Voorst (285)	69,26		9,98	6,50				85,74	2.345.900
Zutphen (301)	416,57		3,09	2,66	1,00	1,00		424,32	10.755.900
Totaal	767,33	64,73	21,85	13,58	4,00	3,00	4,42	878,91	22.672.500
Aalten (197)	0,09							0,09	2.300
Apeldoorn (200)	8,62							8,62	216.400
Arnhem (202)	1,00							1,00	25.100
Berkelland (1859)	3,23							3,23	81.100
Deventer (150)	5,62							5,62	141.100
Doesburg (221)	2,00							2,00	50.200
Ede (228)	1,00							1,00	25.100
Epe (232)	0,89							0,89	22.300
Hof van Twente (1735)	0,89							0,89	22.300
Olst-Wijhe (1773)	0,95							0,95	23.800
Rheden (275)	1,63							1,63	40.900
Winterswijk (294)	2,00							2,00	50.200
Zwijndrecht (642)	1,00							1,00	25.100
Totaal overige gemeenten	28,92	-	-	-	-	-	-	28,92	725.900
Totaal gerealiseerd	796,25	64,73	21,85	13,58	4,00	3,00	4,42	907,83	23.398.400

Doorbetaalde subsidie	aj	€
Laborijn HKZ	64,73	1.624.800
Felua	21,85	548.400
Sallcon	13,58	340.900
Hameland	4,00	100.400
Presikhaaf	3,00	75.300
Laborijn	4,42	111.000
Totaal doorbetaald	111,58	2.800.800
Rijkssubsidie in jaarrekening 2016	796,25	20.597.600

5. OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bestemming van het nadelig gerealiseerde resultaat over 2016

Zutphen, 21 juni 2017

Het Algemeen Bestuur van DELTA;
overwegende;

- dat over het jaar 2016 een nadelig gerealiseerd resultaat is behaald van € 1.201.000;
- gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 19 april 2017;

Besluit:

het nadelig gerealiseerde resultaat over 2016, groot € 1.201.000 ten laste te brengen van de algemene reserve.

Het Algemeen Bestuur van DELTA,
voorzitter,
secretaris,

dhr. P.H.M. Seesing
mw. J. Pierik

Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2016

Zutphen, 21 juni 2017

Het Algemeen Bestuur van Delta;
overwegende;

- gezien het bepaalde in artikel 25 lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling Delta betreffende de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening;
- gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 19 april 2017;

Besluit:

de jaarrekening 2016 vast te stellen en ter kennisname aan te bieden aan Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Het Algemeen Bestuur van DELTA,
voorzitter,
secretaris,

dhr. P.H.M. Seesing
mw. J. Pierik

Bijlagen

Bijlage 1 Verdeling bestuurskosten

Gemeentelijke bijdrage 2016 in de bestuurskosten

Bijdrage totaal	€ 77.250
idem per inwoner	€ 0,48

Gemeente	aantal inwoners per 1 januari 2015	bijdrage per gemeente in 2016
Bronckhorst	36.722	€ 17.520
Brummen	20.982	€ 10.020
Lochem	33.274	€ 15.870
Voorst	23.765	€ 11.340
Zutphen	47.165	€ 22.500
Totaal	161.908	€ 77.250

Bijlage 2 Lijst met afkortingen

aj	arbeidsjaar; 1 fte met handicapcode licht of matig is 1 aj, 1 fte met handicapcode ernstig is 1,25 aj
Arbo	Arbeidsomstandigheden
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording 2008
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
B.V.	Besloten Vennootschap
Bw	Begeleid werken
CAR/UWO	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling - Uitwerkingsovereenkomst
fte	fulltime eenheid; één persoon met een dienstverband van 36 uur per week
GR	Gemeenschappelijke Regeling
IUSD	Integratie Uitkering Sociaal Domein
MT	Management Team
OHSAS	Occupational Health and Safety Assessment Series
PR	Public Relations
RA	Register Accountant
ROC	Regionaal OpleidingsCentrum
Sw	Sociale werkvoorziening
Wnt	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector
Wsw	Wet sociale werkvoorziening

Bijlage 3   Jaarverslag Deltaraad

De ondernemingsraad van Delta is het medezeggenschapsorgaan voor de medewerkers van Delta. De Deltaraad bestaat uit 13 gekozen leden, die namens de Wsw'ers, ambtenaren en Deltalenters overleg voeren met de directeur/Bestuurder over het ondernemingsbeleid, organisatiebeleid en het personeelsbeleid van Delta. De ondernemingsraad functioneert volgens de rechten en plichten van een Ondernemingsraad conform de Wet op de Ondernemingsraden (WOR).

Missie en visie

De ondernemingsraad overlegt namens de medewerkers met de Bestuurder over het ondernemingsbeleid en de personeelsbelangen. Bij de uitoefening van deze taak is onderstaande missie en visie uitgangspunt voor de Ondernemingsraad.

De Missie is: de ondernemingsraad wil bijdragen aan besluitvorming met een gezonde balans tussen medewerkers- en organisatiebelang.

De Visie is: de ondernemingsraad is een klankbord dat vanuit alle lagen van de organisatie meedenkt. Waarden die hierbij een belangrijke rol spelen zijn: respect, vertrouwen en deskundigheid. Uiteindelijk draagt het werk van de ondernemingsraad bij aan een optimaal werkend en financieel gezonde organisatie waar medewerkers met plezier werken.

Werkwijze

De ondernemingsraad heeft in 2016 de werkwijze van het voorbereiden van advies- en instemmingsaanvragen via werkgroepen voorgezet. Als de ondernemingsraad een instemmings- of adviesaanvraag ontvangt, dan wordt voor behandeling van die aanvraag een werkgroep vanuit de ondernemingsraad samengesteld. Die werkgroep gaat feiten verzamelen en/of vragen over de aanvraag opstellen. Bij complexe aanvragen wordt door de ondernemingsraad een extern adviseur ingeschakeld. Daarna volgen een of meer overleggen, dan wel onderhandelingen tussen leden van de werkgroep en de Bestuurder. De werkgroep geeft daarna een voorstel voor een standpunt aan de ondernemingsraad. Tot slot neemt de ondernemingsraad een besluit over dat standpunt.

In verband met het proces van integratie tussen Het Plein en Delta, is in 2016 besloten om een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) op te richten. De BOR, met afgevaardigden van OR Het Plein en OR Delta, is het orgaan dat zaken kan afstemmen met de (door het gezamenlijk bestuur aangewezen) bestuurder. In casu de interim directeur van Het Plein. Om dit proces in goede banen te leiden is er een extern adviseur aangesteld door de BOR, om de BOR te kunnen adviseren en om het (onafhankelijk) voorzitterschap tijdens overleggen te borgen. Tevens is een ambtelijk secretaris voor de BOR aangesteld.

Met het besluit van het bestuur om de integratie niet voort te zetten, is tevens de BOR in september 2016 opgeheven.

Omdat de Cliëntenraden van een aantal gemeenten van Delta voor een deel dezelfde doelgroep hebben als OR Delta, heeft OR Delta in 2016 twee keer de Cliëntenraden gesproken. Bij deze bijeenkomsten werden onderwerpen als de decentralisatie van Beschut Werk, de integratie met Het Plein en de uitkomsten van het MTO besproken.

Onderwerpen

De ondernemingsraad heeft de (onder andere) volgende onderwerpen besproken en overlegd met de bestuurder:

- Beschut Werk: organisatie en inrichting van Beschut Werk Bronckhorst bij het bedrijf PMS
- Communicatie ondernemingsraad met achterban
- Evaluaties met de Arbodienst (elk kwartaal)
- Jaarverslag 2015 Vertrouwenspersonen
- Meerjarige Werktijdenregeling
- Begroting en jaarverslag en MIR Delta
- Samenwerking ondernemingsraad en OR Het Plein
- Integratieproces tussen Het Plein en Delta (in samenwerking met OR Het Plein)
- In gesprek met het bestuur van Delta i.v.m. ontwikkelingen (art. 24 overleg)
- Werkbezoeken aan groepsdetacheringen
- Werkkostenregeling in 2016
- Volgen van acties naar aanleiding van resultaten medewerkerstevredenheidsonderzoek onder het Wsw-personeel van Delta
- Digitale beschikbaarheid van OR-informatie

Adviesaanvragen

Adviesaanvragen gaan over organisatorische, financiële en economische zaken. In de regel betreft het reorganisaties. In 2016 heeft de ondernemingsraad een adviesaanvraag gekregen in verband met Beschut Werk Bronckhorst. Hier heeft de ondernemingsraad inhoudelijk op gereageerd en geadviseerd.

Instemmingsaanvragen

Instemmingaanvragen hebben te maken met regelingen die het personeel aangaan. Er zijn in 2016 geen instemmingsaanvragen aan de orde geweest.

Het jaar 2016 stond vooral in het teken van de integratie van Delta en Het Plein. Omdat in september 2015 de directeur van Het Plein, tevens kwartiermaker van de nieuwe organisatie vertrok en er een interim directeur werd aangesteld door het bestuur van Het Plein, heeft de ondernemingsraad zijn zorgen uitgesproken in een memo naar de directie en het bestuur van Delta over de voortgang van de samenwerking tussen GR Het Plein en GR Delta. Deze memo heeft geresulteerd in een aantal Artikel 24-overleggen waarbij de ondernemingsraad door het bestuur werd geïnformeerd over de stand van zaken en de mogelijkheid kreeg om zorgen uit te spreken over de situatie.

Met het bestuurlijke besluit in 2016 om de integratie met Het Plein stop te zetten, ontstond er een nieuwe situatie waardoor Delta een nieuwe koers moet varen.

Eind 2016 is het Jaarplan 2017 bekend gemaakt. Dit jaarplan is besproken met de ondernemingsraad. De verwachting is dat dit Jaarplan zal leiden tot veranderingen in de organisatie waarvoor advies en instemming gevraagd zal worden van de ondernemingsraad.

Samenstelling ondernemingsraad

De samenstelling is op basis van de drie verschillende kiesgroepen: SW-medewerkers (9 leden); ambtenaren (2 leden) en Deltalenters (2 leden).

In 2016 bestond de ondernemingsraad uit 11 leden:

SW-medewerkers (8 leden), ambtenaren (2 leden), Deltalenters (1 lid).

De samenstelling van de ondernemingsraad is: Arjan ten Dam, Hans de Gunst, Petra Heidelberg, Dick Kreeftenberg, Jan Krombos, Sven Meisner, Tonnie van den Poll, Leo Schaefer, Pieter Waardenburg, Koos Wichers en Frans de Wit. Voor 2 zetels is nog een vacature.

In augustus heeft de ondernemingsraad een nieuw reglement opgesteld waarbij de kiesgroep ambtelijk en de kiesgroep Deltalent zijn samengevoegd. Deze kiesgroep samen heeft 4 zetels. De 4 zetels zijn wel geormerkt; dat betekent dat er in principe 2 zetels zijn voor ambtenaren en 2 voor Deltalenters. Zo kunnen de beide rechtsposities beter vertegenwoordigd worden in de OR.

In verband met het einde van de zittingstermijn van een aantal leden, zijn er in oktober nieuwe OR verkiezingen aangekondigd. Dit heeft geleid tot 2 aanmeldingen. Beide kandidaten zijn per 01-01-2017 benoemd als lid. Verkiezingen waren hierdoor niet aan de orde.

Vanaf 01-01-2017 bestaat de ondernemingsraad uit de volgende leden:

SW medewerkers (9 leden), ambtenaren (2 leden), Deltalent (1 lid)

Arjan ten Dam, Hans de Gunst, Petra Heidelberg, Dick Kreeftenberg, Jan Krombos, Sven Meisner, Tonnie van den Poll, Leo Schaefer, Pieter Waardenburg, Frans de Wit, Lia Kruijsen en Leon Peulen.

Er is een vacature voor 1 lid (ambtenaar of Deltalent).

Communicatie met de medewerkers

De ondernemingsraad vindt communicatie met de achterban (de medewerkers van Delta) van groot belang. De ondernemingsraad is altijd telefonisch en via mail bereikbaar voor alle medewerkers. Deze contactgegevens worden ook elke editie van de 3-hoek gepubliceerd. Voor de contacten van de ondernemingsraad met de gedetacheerde medewerkers is gestart met het houden van werkbezoeken bij de groepsdetacheringen. In de loop van de tijd is de werkwijze van die werkbezoeken verder uitgewerkt en geprofessionaliseerd. In 2016 zijn alle groepsdetacheringen bezocht.

De communicatie van de ondernemingsraad is voortgezet met publiceren van artikelen in een Nieuwsbulletin van de Deltaraad elk kwartaal in de 3-hoek. Op deze wijze kunnen door de ondernemingsraad alle medewerkers van Delta worden bereikt. De medewerkers van Delta binnen het gebouw van Delta krijgen de informatie van de ondernemingsraad ook te zien via het prikbord en via het intranet. Er wordt gewerkt aan de digitale bereikbaarheid van de ondernemingsraad; eind 2016 is het nieuwe intranet gepresenteerd waarbij medewerkers kunnen inloggen en o.a. OR-informatie kunnen vinden. De bedoeling is de OR-informatie begin 2017 beschikbaar te maken op het nieuwe intranet.